

Abstrakt, klíčová slova

Pojetí přírůstku a akcese podle římského práva a jejich proměny

Rigorózní práce poukazuje na význam originárních způsobů nabývání vlastnického práva. Jejím cílem je zmapovat římskoprávní kořeny originárního způsobu nabývání vlastnického práva, který účinný občanský zákoník označuje jako přírůstek. Ukazuje se přitom, že vůbec nejde o jeden uniformní celek, jak by se mohlo zdát, protože jsou pod tento pojem zahrnuty celkem čtyři způsoby nabývání vlastnického práva identifikované římskoprávní teorií – nejen onen přírůstek v romanistickém pojetí, ale také *specificatio*, *commixtio*, *confusio* a dále nabývání plodů.

Úvodní kapitola se zaměřuje na systematiku občanského zákoníku, kterou porovnává s jeho předchůdci, ale také se zahraničními kodexy. Některé z nich zdůrazňují svébytnost nabývání vlastnického práva k plodům, jiné souhrnnou množinu přírůstku v širším slova smyslu neznají. Ve čtyřech ústředních kapitolách jsou pak představeny normy upravující nabývání vlastnického práva, a to jak v římském právu, tak v novodobých občanskoprávních kodifikacích na území dnešní České republiky. Zohledněny jsou i návrhy občanských zákoníků z první poloviny 20. století, které sice nikdy nenabýly účinnosti, ale ilustrují vývoj právní vědy. Autor práci psal se záměrem představit podrobně právní úpravu vyplývající z pramenů římského práva, o níž zatím v českém jazyce nebylo příliš pojednáváno, dále pak chtěl poukázat na podobnosti nebo rozdíly mezi starověkým a současným právem. Z jejich vzájemného porovnávání v průběhu celé práce zřetelně vyplývá nepřehlédnutelný vliv římského práva jako inspiračního zdroje novodobých občanskoprávních kodifikací. Odlišování jednotlivých institutů, systematika, ale i některá pravidla odráží časem ověřené teze starověkých právníků. V jistém slova smyslu tak lze říct, že recepce římského práva není uzavřená historická epocha patřící minulosti, ale stále probíhající proces, který ovlivňuje i životy současné generace.

Klíčová slova: vlastnictví; *commixtio*; *confusio*; *specificatio*; plody; občanský zákoník